

Občinske volitve v št. Ilju v Slov. goricah.

št. Ilj v Slov. gor., 3. 1. 1936.

Za našo občino se vršijo občinske volitve v nedeljo dne 19. januarja 1936 (ne 29. januarja, kakor je zadnji »Slovenski gospodar« pomotoma poročal). Torej čez en teden boste volilci naše lepe in slovite župnije klicani, da se odločite, kdo bo v bodoče naš župan. Kandidatna lista naše stranke z nosilcem g. Karl Swatyjem starejšim je bila že 2. januarja pri sodišču pravilno vložena in je bila tudi že od sodišča potrjena kot popolnoma pravilna. Na listi so zastopniki vseh dosežanih občin velike župnije in še iz Srebotja, ki spada pod jakobsko ter iz Kaniže, ki spada pod jareninsko župnijo. Na listi imamo odlične poštene kmetske gospodarje, delavce, železničarje, viničarje, penzioniste in invalide ter obrtnike in trgovce. Na naši listi so izkušeni in pravični narodno čisti ljudje, katerim ni za to, da bi postali župani ali odborniki, ampak samo za to, da se bo v občini pravilno in pošteno gospodarilo. Mi smo proti temu, da bi se občinska zemlja delila med kaka društva, da bi se izmetavalo denar za nepotrebne stvari in da bi se v občinskem odboru kregalo in prepiralo. Mi hočemo mirno delo za blagor vseh občanov in vseh delov naše velike občine. Tudi delavci morajo imeti svoje pravice in svoje zastopstvo v odboru. — Zanimivo je, da bo 24. januarja minulo ravno 26 let, odkar smo imeli znane zgodovinsko-važne občinske volitve, ko sta se borila na življenje ter smrt nemški nasilni medved in slovenska ovca. Leta 1910 se je odločila usoda za naš št. Ilj. Kakor smo tedaj v zgodovins-

Zapeka

nenormalno razkrajanje in prhnjenje v črevih preneha po vporabi naravnih 1275

Franz-Josefove

grenke vode.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 1935.

male brke in modre oči. Sklonil se je k očetu in v strahu vprašal:

»Oče, kje vas boli?«

»Zdaj nič več,« je šepetal stari, ki se je medtem dvignil. »Samo slab sem.«

»Misliš sem si, da se je moralo kaj zgoditi, ko vas tako dolgo ni bilo. Zato sem šel gledat.«

»Hudo je bilo. Če bi Zvonikove ne bilo, bi bil umrl.«

»Ne, ne,« je ugovarjala Marta. »Srce se je razburilo — zaradi tega pa še ni treba umreti.«

»Kako ti je že ime? Marta si, kajne? Ti si mi pomagala; znaš kakor doktor. Tevž, zahvali se ji!«

»Bog ti povrni, Marta,« je dejal mladi mož. »Če bom jaz kdaj mogel tebi ali tvojim kaj dobrega storiti, iz srca rad bom storil.«

»Saj vendar ni vredno besede,« se je branila Marta. »Saj je krščanska dolžnost, da pomagamo bližnjemu, kadar je v stiski. Vsakdo bi bil to storil. Zdaj pa morava očeta spraviti domov, da si bodo mogli počiti.«

»Oče, na hrbtu vas bom nesel,« je rekel sin.

»Tevž,« je rekel oče in na jok mu je šlo, »kaj bi počel brez tebe!«

»Nošnja bo za očeta prehuda. Laže jim bo, če jih peljeva,« je menila Marta.

Snela mu je obkladek, ožela ruto in jo zataknila za pas. Začuden jo je gledal Tevž. Potem je po-

skem boju stali vsi Slovenci zvesto skupaj in smo v tedanjih težkih razmerah zmagali nad nemškim nasilnežem, tako moramo tudi pri teh svobodnih volitvah vsi farani lepe naše župnije trdno držati skupaj in voliti vsi našo listo. Vsak Šentiljčan naj pred volilno komisijo jasno in glasno reče: »Jaz volim listo g. Karla Swatyja!« — Bodo sicer razni nezaželjeni ljudje skušali enega ali drugega nagovoriti za kako drugo listo, vendar pa

25 let od odkritja do izrabe.

Bogastvo kanadskih najdišč.

V primeroma zelo kratkem času je nastalo v Kanadi novo in moderno mesto, ki se dnevno širi. Najdba radija ob obali velikega Medvedjega jezera je temeljito spremenila obraz ali zunanost celotne pokrajine. Strokovnjaki in špekulanti se zbirajo od vseh strani, privabljeni z izgledi na dobiček, na kapitalu močne družbe pošiljajo svoje zastopnike v letalih, da bi ne zgubljali časa, siromašnejši napravijo 1250 milj dolgo pot peš ali pa v čolnih. Kanadska vlada je dala takoj 1 milijon dolarjev na razpolago, ker je prepričana, da bodo tamošnja radio-najdišča znatno opomogla državni blagajni. Radio-rudniki ob Medvedjem jezeru so 12 do 15krat večji nego v Colorado v Združenih državah, kjer so našli doslej največ radija, in 4 do 8krat izdatnejši nego v tozadevnih najdiščih v belgijskem Kongu v osrednji Afriki.

Iz ene tone rude v belgijskem Kongu pridobijo 2—3 desetinke grama radija in 0.8 desetinke grama v Ameriki, med tem ko vrže kanadska ruda 10 do 20 desetink grama radija in 28 do 250 kg srebra.

Odkritelj in izraba.

Francoz Gilbert Labine je odkril leta 1931 ogromne radio-rudnike na vzhodni obali Medvedjega jezera. Najdišča so prejela tudi po njem ime. V resnici pa je na-

upamo, da se bo stara zvestoba naših vrlih Šentiljčanov tokrat pokazala in da bo naša lista zmagala tako sijajno, kakor smo mi navajeni zmagovati. Lista JRZ, to je lista g. Swatyja, bo v nedeljo dne 19. januarja zmagala. Radi tega pa dne 19. januarja vsi volilci pojdite že zjutraj na volišče, ki bo v »Slovenskem domu«, potem pa vsi na agitacijo in privedite vse zaostale volilce na volišče. Živijo naša zmagala!

šel radij vsebuječo rudo na ravno istem mestu že pred 25 leti John Bell. Bell je predvidel neizmerno bogastvo rudnine med Medvedjem otokom in Copper Meiner River (reko). Bolezen in slabe razmere so ga spravile ob uspeh in dobiček.

Danes so ustvarili na najdišču veliko strojno napravo, ki nalomi dnevno 100 ton dragocene rude. S pomočjo vodnih letal spravljajo rudo na do 1000 milj oddaljeno železniško postajo. S postaje roma v Port Hope, kjer jo predelajo. Vsak mesec predelajo 40 ton rude in dobijo 5 gramov radija in najmanj 850 kg srebra.

Dve znameniti stoletnici.

Proti koncu leta 1935 so slavili na Angleškem stoletnico parne piščalke in vozne kartice. Obe iznajdbi je rodila istočasno potreba časa. Obe imata svojo zgodovino. Važnejša je parna piščalka, s katero so še danes opremljene železniške lokomotive. Za železniško blagajno je bila in je večjega pomena druga iznajdba: vozne karte.

Parna piščalka.

Iznajdbo parne piščalke pripisujejo Angleži inženjerju Adrijanu Stephensu.

Že koj pri prvih pojavih železnice so bila nezavarovana križišča železniških prog kočljiva zadeva. Nekega dne je zadel na prvi železniški prog na Angleškem vlak ob kmečki voz, ki je bil naložen z zaboji, v katerih so bila jajca. Sunek

proti letalom s strojnimi letalci. Posuli so sicer aeroplan s točo krogel, a niti eden aparat ni padel na zemljo. Ko so zmetali »zračni junaki« celotni bombni tovor, so odfrčali z bliskavico, odkoder so prileteli. Napad iz zraka ni trajal niti 10 minut. Zapustil je za Abesince zmagovito bojišče, ki je bilo posuto z mrličmi in pohabljenimi . . .

proti letalom s strojnimi letalci. Posuli so sicer aeroplan s točo krogel, a niti eden aparat ni padel na zemljo. Ko so zmetali »zračni junaki« celotni bombni tovor, so odfrčali z bliskavico, odkoder so prileteli. Napad iz zraka ni trajal niti 10 minut. Zapustil je za Abesince zmagovito bojišče, ki je bilo posuto z mrličmi in pohabljenimi . . .

Dvorniku je bilo šestdeset let, prisodil bi mu jih pa sedemdeset. Nekoč je moral biti postaven mož, zdaj pa je bil sključen, lasje in brada so mu bili beli in lice mu je bilo polno gub. Večkrat so morali počivati. Tedaj je stari vprašal:

»Marta, kakor pravi doktor si! Kje si se tega naučila?«

»Saj vendar nič ne znam,« je odgovorila. »Ena mojih bratrank je usmiljenka. Poleti je prihajala k nam na počitnice in mi je o boleznih pripovedovala. Večkrat sem šla z njo h kakemu bolniku in tu mi je kazala, kako je treba bolnikom streči.«

»Rada jim strežeš, kajne?« je poizvedoval Tevž.

»Res, rada! Lepo je, ako more človek človeku pomagati.«

Tevž se tega odgovora ni razveselil; bogve, kakšnega je pričakoval.

Ker je postala pot ožja, je stari prosil:

»Tevž, naj Marta, naj me sama pelja! Ti me pretrdo držiš, ona ima bolj rahlo roko.«

Sin je ubogal in čudno! — zdaj je šlo hitreje. Od zadaj je videl Tevž, kako nežno je Marta držala očeta in kako varno in krepko se je opiral na njo. Pogledi so mu ves čas viseli na ljubki dekletovi postavi.

Ugovor abes. cesarja pri Društvu narodov. Abesinski cesar je naslovil na Društvo narodov v Ženevo brzojavni ugovor, v katerem obtožuje Italijo, ker je uporabljala 23. dec. v bojih v Tembien pokrajini strupene pline. Uporaba strupenih pi-